

Welkom terug Driade!

Driade. Veel oudgediende lezers onder u zullen deze gerespecteerde merknaam nog wel kennen uit een ver verleden. Wellicht bent u zelfs in het bezit van een set 'vintage' Driade luidsprekers. Sommige lezers onder u zullen Driade wellicht juist associëren met een nieuwkomer in de hifimarkt. Op welke manier u deze merknaam ook kent is niet belangrijk. Dát u als muzikliefhebber met dit Nederlandse merk kennis hebt gemaakt is veel belangrijker. Kent u het nog niet? In dat geval adviseren we u zeker eens met het Nederlandse Driade kennis te maken.

Driade Systems is een hififabrikant die in de jaren '80 en '90 van de vorige eeuw een ijzersterke reputatie genoot. De luidsprekerfabrikant heeft in haar bestaan diverse luidsprekermodellen ontwikkeld die zich niet alleen konden meten met de absolute top in de luidsprekerwereld, maar met sommige

high-end topmodellen de toppers zelfs met een flinke marge in geluidskwaliteit overtrof. Na de eeuwwisseling wordt het echter stil rondom Driade, maar sinds 2017 is Driade Systems weer helemaal up & running. Inmiddels heeft de fabrikant drie nieuwe luidsprekersystemen geïntroduceerd en is er een **NEXT**

high-end vierde luidsprekersysteem in ontwikkeling. Behalve de ontwikkeling van nieuwe luidsprekersystemen heeft geestelijk vader Arnold Heres ook een luidsprekerkabel ontwikkeld waarmee de kwaliteit van zijn Driade en andere merken luidsprekers maximaal tot zijn recht komt.

Driade Flow 405 Cable

Ruim voor de Kerst ontvangen wij van Heres een prachtig houten kistje waarbij we direct een link leggen naar een paar heerlijke flesjes rode of witte substantie. Het geringe gewicht verradt echter dat de inhoud dan wel stimulerend op onze zintuigen zal werken, maar desondanks van andere aard is. Niet heel veel later begeven we ons, na het openen van het kistje en het tot ons nemen van de inhoud, kruipend op handen en knieën door onze luisteromgeving. Nadat we met het zweet op het voorhoofd in onmogelijke bochten achter bank en hifirack de zojuist ontvangen luidsprekerkabels hebben gewisseld, zijn we klaar voor de eerste indrukken.

Hoewel we geen kabelfetisjisten zijn, kunnen we nooit nee zeggen tegen een kabelreview op zijn tijd. Als muzik liefhebbers zijn we immers continu op zoek naar die zoveel procent winst waarmee we nog dieper in de flow van de muziek worden gezogen. Zeker wanneer de investering is te overzien. De set Driade Flow luidsprekerkabels die wij hebben ontvangen heeft een lengte van tweemaal drie meter en kost retail slechts achthonderd euro. Tweemaal vier meter kost slechts honderd euro meer. Interessante propositie toch? Luisteren we graag naar.

Wanneer we de achterliggende gedachte en de filosofie van de Driade Flow bekabeling met Arnold Heres bespreken leren we dat deze volledig in de EU wordt vervaardigd. Er komen uit principe geen Chinese onderdelen aan te pas, behalve enige onderdeeljes van de connectoren. Dit heeft niet alleen een gunstige impact op het milieu, het heeft vooral een positief effect op de continue kwaliteit van het eindproduct hetgeen zich vertaalt in de geluidskwaliteit. De kabelfabrikant waar Driade op vertrouwd is gevestigd in Tsjechië en heeft vele jaren ervaring op het gebied van de productie van bekabeling voor hoogfrequente toepassing. De confectionering geschiedt vervolgens geheel handmatig bij Driade in Nederland. Een confectionering waarbij Driade initieel voor een paar lastige uitdagingen stond.

Uitdagingen

De Flow luidsprekerkabel moest zeer soepel zijn om meiteloos bij muzik liefhebbers thuis achter de set weggewerkt te kunnen worden. De positieve en negatieve geleider zijn gescheiden uitgevoerd om onderlinge invloeden te vermijden. De luidsprekerkabel is opgebouwd uit een veelvoud aan uiterst dunne 99,9 % zuivere koperen adertjes. Nadeel hierbij is, dat deze bekabeling door de honderden adertjes zeer ingewikkeld is om te fabriceren, te vlechten en het breken van de adertjes te voorkomen. Om de vlechting van alle adertjes in de juiste positie te houden is een mantel van natuurzijde gebruikt. De gevlochten kabel wordt daarna door een kunstrubberen slang getrokken. Deze buitenmantel heeft afschermdende metaaldeeltjes in de samenstelling. Hierna wordt de buitenmantel hermetisch ingesloten in de banaan connector en worden de uiteinden van de adertjes in de speciale connector gesoldeerd. Hiermee zijn de adertjes optimaal afgeschermd tegen de effecten van vocht en zuurstof en zorgt de ommanteling en afscherming van de adertjes voor een optimale flow van elektronen door de geleider zelf.

Bij een dikke massieve geleider of een bundel van meerdere dunne aders kunnen de elektronen theoretisch en praktisch gezien ad random door de geleiders 'zigzaggen' of door de onderlinge geleiding van de ene naar de andere ader overspringen. Dit resulteert in onvoorspelbare gedragingen en hiermee leggen de elektronen bovendien een langere weg af van versterker naar de luidspreker. Bij deze Driade Flow 405 hebben de elektronen door een speciale bouwwijze minder 'bewegingsvrijheid'. Dit heeft een positieve invloed op timing en fasegedrag. Nu is dit allemaal droge natuurkundige theorie, voornamelijk gebaseerd op de principes van Quantum Mechanica, maar hiermee is het geen theorie die naar het land der fabelen mag worden verwezen.

Ondanks dat dit looptijdverschil slechts micro-, pico- of zelfs nanoseconden omvat, en meetapparatuur deze verschillen niet of nauwelijks kan waarnemen, worden deze verschillen wel door onze oren en hersenen opgemerkt. Juist door deze zeer kleine verschillen geeft ons brein ons het gevoel dat de muziek ineens een stuk 'echter' klinkt. Vooral vrouwen zijn, anders dan mannen, zeer gevoelig voor timing en een correct fasegedrag. Ja, vrouwen hebben hiermee een beter gehoor dan mannen. Dit is inmiddels al met meerdere universitaire onderzoeken aangetoond. Maar genoeg over de theorie. Het is veel interessanter hoe deze bekabeling in de praktijk presteert.

Luisteren

Ten opzichte van onze eigen luidsprekerbekabeling ervaren we tijdens de eerste uren een meer laid-back geluidsbeeld. De klankbalans is warmer en vooral heel muzikaal. De laagweergave is vol, krachtig en loopt diep door tot in het sublaag. De midrange is eveneens krachtig en de top-end is in het begin nog wat timide. We ervaren een hele subtiele en genuanceerde detaillering. Ondanks dat het gehele muzikale plaatje toch al heel aardig op orde is, beluisteren we aan de imaging-

FOTOGRAFIE DOOR TOMAS SKARINGA

kwaliteiten dat er beslist nog een beetje meer muziek in het geheel zit. Inspelen dus.

Net als bij hifi apparatuur is de Driade Flow luidsprekerkabel na twee etmalen al prima op klank, na ongeveer 100 uur merken we een stukje extra top-end en nog eens een extra verdieping in het laag. Ook de imaging is nu prima op orde. Na een periode van 200 uur ervaren we bij sommige muziekalbums ineens 'wauw' momenten en hiermee lijkt de kabel op een maximaal niveau te presteren. De winst van de afgelopen tweehonderd uur bedraagt misschien maar een paar procent, maar nu pas beluisteren we muziek op een niveau waarbij geraffineerde details, microdetails, resonanties en modulaties optimaal naar de luisteraar worden overgebracht. Wanneer de mastering engineer trucjes uithaalt met faseverschuivingen of fasedraaiingen in de muziek, beleven we soms zelfs magische momenten. Hoog tijd dus om er eens lekker voor te gaan zitten.

Luistersessies

Aangezien de naam Driade iets nostalgisch in ons losmaakt, trekt dit ons al snel naar onze fysieke muziekalbums uit de jaren '80 en '90. We maken geen gebruik van de standaard audiofiële en grijsgedraaide albums waarmee we tijdens elke hifishow weer geestelijk worden gemarteld. We grijpen liever naar willekeurige muziekalbums met soms een minder hoge geluidskwaliteit. Vinyl? Omdat een element van een platen-speler een grote invloed heeft op de geluidskwaliteit laten we vinyl voor wat het is. Streaming in highres geluidskwaliteit laten we deze keer ook links liggen.

We vergrijpen ons deze maal weer eens schaamteloos aan onze fysieke en nog immer groeiende Redbook cd collectie. We voorspellen dat onze trouwe Bryston BCD3 cd-speler deze reviewperiode overuren mag schrijven. We pakken willekeurig een eerste muziekalbum uit de kast. Per ongeluk blijkt dit Tabular Bells van Mike Oldfield. Dit debut album van ►►NEXT

Oldfield is uniek in vele opzichten, maar beslist niet ons meest favoriete album. Het zou zeker niet onze eerste keuze zijn bij een review. Maar soit. Laten we eens heldhaftig beginnen.

Door de afwisselende 4/4 en 7/8 maatvoering vonden het album *Tabular Bells* jarenlang vooral een vermoeiend album om naar te luisteren. Toch is het album, mede door de fantastische film *The Exorcist*, voor ons een heel speciaal album gebleven. We zijn altijd in de veronderstelling geweest dat de zeer jonge Oldfield dit album begin jaren '70 met een vintage synthesizer en destijds op zijn zolderkamertje heeft gemixt. Gitaar, conversaties en pianopassages worden namelijk rauw, puur en welhaast amateuristisch hard in de mix geschoven. Hierom zetten we het album in het verleden na enige tijd met kromme tenen te hebben geluisterd vaak halverwege af. Ditmaal beluisteren we dit album echter met kippenvel tot aan de nagelriemen van onze tenen. Dit begint al in de eerste minuut bij het openingsnummer. Door de snelheid en de transparantie van deze Driade Flow 405 luidsprekerkabels drijft er ineens veel meer aan muziek-informatie naar boven. Er is nu duidelijk een melodieline van een keyboard 'achter' het repeterende belletje van het klokkenspel hoorbaar. Deze hadden we nog niet eerder zo goed gedefinieerd waargenomen. Eerder klonk het belletje gewoon slecht. Het contrast tussen deze kleine subtiele nuances in combinatie met het rauwe geweld maakt dit album op een goed presterende set ineens heel interessant om eens in zijn geheel uit te luisteren.

Met gesloten ogen

Om in de ellendige sfeer van digitale perfectie te blijven

zoeken we naar het album *One Fierce Beer Coaster* van de Bloodhound Gang. Alternative rock, erg 90's, passé en past niet direct meer bij onze hedendaagse muzieksmaak. Toch blijft het een album met vermakelijke teksten. Wanneer we over de drempel van het openingsnummer *Kiss Me Where It Smells Funny* zijn is het allemaal eigenlijk best aangenaam. Het bekende *Fire Water Burn* klinkt vet, strak en het gitaarwerk wordt met een enorme soundstage neergezet. Ondanks dat dit album relatief veel compressie (op het randje van acceptabel) heeft, loopt de weergave nergens op vast. Ook hier ervaren we geen enkele vorm van hardheid of scherpte in de weergave. Ondanks de rauwe riffs worden we niet direct uit onze luisterstoel gejaagd om dit album af te zetten.

Het album *The Noise Of Art* van Jan Akkerman laat ons met gesloten ogen genieten van de prachtige blues-rock klanken van een van de meest getalenteerde gitaristen van vaderlandse bodem. Dit ietwat populaire album is kwalitatief goed opgenomen. Hierbij wordt het gitaarspel van Akkerman met een enorme dosis gevoel weergegeven. De laag weergave loopt diep door tot in het sublaag en hiermee is dit album op betere sets een feest om op te zetten. Zoals meerdere albums van Akkerman overigens. Na Jan Akkerman maken we een stap naar wat stevigere muziek en leggen het album *Sin* van Moonspel in onze speler. We worden direct gegrepen door de kamervullende doom-metal klanken van deze Portugese band. Het laag wordt snel en met een perfecte controle weergegeven, zonder dat het enig moment wollig of rommelig wordt. De soms trommelvies splijtende s-klanken in de zang van de track *Magdalene* worden nu eens vriendelijk weergegeven en

vloeien bijzonder aangenaam onze gehoorgang in. Ondanks de zacht-polijstende werking blijft het muzikale plaatje toch lekker levendig.

We raken op dreef en wisselen met het album *Sacrament* van Lamb of God en beluisteren drie kwartier de expliciete doch gevoelige zangpartijen. Vervolgens gaan we naar het breder toegankelijke album *My Own Prison* van Creed gevolgd door de albums *Comalies* en *Karmacode* van het Italiaanse Lacuna Coil. De donkere en melodieuze muziekstukken op deze complexe symfonische metal albums worden loepzuiver, open en mooi gelaagd weergegeven. In de laatste halve minuut van de openingstrack *Fragile* van het album *Karmacode* horen we zelfs de kenmerkende klank van het staal van de aangeslagen snaar van de basgitaar terug. Edelstaal dit. Echt. Zalig.

Muzikaal

Heres heeft bij deze Driade Flow 405 een hele mooie balans in geluidskwaliteit weten te bereiken. De bekabeling doet heel veel goed en eigenlijk niets verkeerd. Met deze bekabeling worden muziekstukken met een chirurgische precisie gefileerd. De fluweelzachte top-end heeft een hele lichte roll-off, waarmee scherpte bij hi-hats, triangel en rides geheel afwezig is zonder dat dit ten koste gaat van de snelheid. Hiermee blijft de belangrijke transiënt informatie behouden. We horen met deze kabels heel duidelijk het verschil in aanslag en klank van het koper in het slagwerk. Heel speciaal.

De midrange krijgt lucht en openheid. Bij synthesizers met complexe waveforms komen verfijnde modulaties goed waarneembaar naar de luisteraar over en dit geeft een extra dimensie in de weergave. Snaredrums klinken authentiek en ongekleurd. Hierbij horen we regelmatig galm en resonanties uit de ketel in de muziek terug. We kunnen diep in de achtergrond details terug horen die bij sommige bekabeling rommelig of zelfs helemaal niet wordt weergegeven. We beluisteren subtiele verschillen tussen castagnetten en een zacht cirkelende brush op de snaredrum ver in de achtergrond van de muziek. Koperblazers 'spetteren' werkelijk uit de muziek. Hierbij is misschien wel het meest opmerkelijk dat ondanks de precisie waarmee deze kabel alle nuances weergeeft er absoluut geen hardheid of scherpte aan de weergave wordt toegevoegd.

In het gehele spectrum is het gebied tussen de 50 en 500 Hertz een fractie minder krachtig dan met sommige luidsprekerkabels waarmee we soms spelen. De punch van basdrum en toms hebben desondanks een flinke impact en zijn werkelijk kurkdroog. Bij een elektrische bas horen we in combinatie met deze bekabeling duidelijk de aanslag, de vingers over de snaren glijden inclusief de authentieke rammeltjes en rateltjes. Het laag beneden de 50Hz wordt krachtig en mooi gecontroleerd weergegeven zonder dat dit vermoeiend of opdringend op de luisteraar overkomt.

Rotsvast

Een van de meest belangrijke eigenschappen van een goede hifi set is niet zozeer de klankbalans. Dit is juist heel persoon-

lijk en subjectief. Een goede set onderscheidt zich vooral op het geluidsbeeld dat wordt neergezet. Een goed geluidsbeeld is mede afhankelijk van een correct timing en fasegedrag. Hierbij zijn de natuurkundige grootheden in de bekabeling niet verwaarloosbaar. Zeker wanneer de kabellengtes toenemen. Denk hierbij aan weerstand, inductie, capaciteit, impedantie en kabelreflecties. Hierom is niet alleen de kabelconstructie maar zijn ook de gebruikte connectors en de wijze van montage heel belangrijk voor een optimale imaging. Heres maakt op dit vlak hele bewuste keuzes. Deze hebben een uitstekende uitwerking op de weergavekwaliteit.

Deze Driade Flow luidsprekerbekabeling zet een prachtige brede en diepe soundstage neer waarbij het geluid geheel loskomt van de baffles. De focus is messcherp en het geluidsbeeld staat werkelijk als een huis. Het gehele geluidsbeeld komt een fractie naar de luisterpositie toe en is hiermee nooit intimiderend. De sweetspot is heerlijk ruim. Zelfs wanneer we op een willekeurige plek in de ruimte plaatsnemen blijft het stereobeeld heel aardig overeind. Met deze bekabeling in onze set ervaren we enkel nog de nadelige effecten van de luisteromgeving zelf. Willen we de geluidskwaliteit nog verder verbeteren, dan komt het vooral aan op een betere plaatsing van meubilair en luidsprekers en, niet te vergeten, een akoestische behandeling van de ruimte zelf.

Ons oordeel

Na onze luistersessies met de Driade Flow 405 luidsprekerkabels wordt het ons weer eens duidelijk dat de totale geluidskwaliteit van een set maar zo goed is als de zwakste schakel in de keten. U kunt nog zulke goede hificomponenten hebben, is de bekabeling middelmatig, dan zal de set nooit op het niveau presteren waarop deze kan presteren. De Driade Flow 405 is een van de luidsprekerkabels waarvan we kunnen zeggen dat deze bovengemiddeld goede prestaties levert en binnen dit prijssegment zelfs een unieke positie inneemt. Zoekt u een vergelijkbare geluidskwaliteit bij een andere kabelfabrikant dan zult u minimaal een factor twee tot drie meer moeten investeren.

We zijn mede dankzij de Driade Flow luidsprekerkabels weer helemaal op de Redbook cd tour. De streamer en dac staan uit. De platenspeler blijft onbenut en onze omvangrijke cd collectie wordt één voor één weer opnieuw ontdekt. Het belangrijkste? Behalve de toename in lichaamsbeweging door de vele bewegingen van en naar de platenkast genieten we, mede dankzij de goede match met deze Driade Flow luidsprekerkabels, bij elk muziekalbum dat we opzetten met volle teugen van onze vergeten helden. Welkom terug Driade!

Harro Tillema

PRIJZEN

DRIADE FLOW 405 STEREO SET 3 METER	€ 800,-
DRIADE FLOW 405 STEREO SET 4 METER	€ 900,-
OVERIGE LENGTES OP AANVRAAG.	

DRIADE SYSTEMS, WWW.DRIADESYSTEMS.NL

► END